

Učedníci Janovi a farizeové se postili. Přišli k němu a ptali se: „Jak to, že se učedníci Janovi a učedníci farizeů postí, ale tvoji učedníci se nepostí?“ Ježíš jim řekl: „Mohou se hosté na svatbě postit, když je ženich s nimi? Pokud mají ženicha mezi sebou, nemohou se postit. Přijdou však dny, kdy od nich bude ženich vzat; potom, v ten den, se budou postit. Mk 2, 18-20

Svatba je jednou z největších životních událostí a zároveň jedním z největších životních témat a podobně jako pohřbem ji provází rituál, který pak člověka doprovází už jakoby navždy. Je zajímavé, že zatímco svatba se někdy slaví možná až moc, takový rozvod je prý jen úředním aktem maximálně s jakýmsi vyrovnáním. Což vím od dvou ze tří rozvedených farářek.

A je to asi i škoda, i rozvod by mohl být také jakýmsi pohřbem, kdy se ti dva spolu oficiálně jakoby rozloučí a budou moci jít dál. Jeden čas jsem o tom i přemýšlel, že by mě docela lákalo dělat něco jako církevní rozvody, ale pak mě to přešlo. Ono je to trochu jako s pohřbem, že jakési odpuštění a smíření trvá i několik let. Což vím od dvou ze tří rozvedených farářek.

Ale proč je svatba tak zásadním životním tématem. Protože jednak do toho života už tak trochu patří a jednak se tím člověk zavazuje k jakémusi celoživotnímu vztahu k druhému člověku, dokud je smrt nerozdělí, ale může jít i o smrt toho vztahu, která je jakoby ještě častější než smrt člověka. Vztahy někdy umírají dřív než lidé sami. A vždy v tom jsou ti dva oba.

Svatba je především závazkem. A současný úbytek svateb i když třeba v Brně je jich spíš přebytek není dán strachem z toho závazku, ale tím vším, co s sebou nejen svatba, ale i život poněkud jakoby nese. Nejde jen o závazek, jde jakoby o celý život, který je najednou úplně jiný. A uvědomil jsem si to i při svatbě své sestry, na níž jsem ve sboru v Hradci Králové kázal.

Svatby svých bratranců jsem už nevedl, a kromě jednoho případu jsem na nich ani nebyl a pak mě hrozně překvapilo, jak dobře jsem udělal, že jsem na nich ani nebyl. A mělo to asi sto padesát důvodů. A to, že nedělám svatby teď, je dáno i tím, že si potrpím na předmanželské přípravy, do čehož se dnes skoro nikomu nechce, což je sice strašně zvláštní, ale je to tak.

Nejde totiž o to, jak ta svatba nakonec dopadne, jestli vše proběhne tak, jak má atd., ale co jí předchází a co po ní následuje. A nad tím se kupodivu už moc nepřemýšlí, přitom je to docela podstatné, jaký je život před svatbou a jaký bude po svatbě. A že oba ty životy můžeme i nějak ovlivnit, přinejmenším tak, že o nich budeme přemýšlet, což není vůbec málo.

Jednou se mě někdo zeptal, proč jsem se s takovými úvahami nikdy neoženil. Respektive proč jsem se ještě neoženil. A nejde o to, že bych si neměl koho vzít nebo že by mě nikdo nechtěl, spíš jsem ještě nepotkal tu, která by to se mnou copak vydržela, ale vzala by na sebe ten závazek na celý život. Ono ani dnes není tak těžké se oženit či vdát, ale už je těžší spolu i být.

A být spolu neznámá jen se spolu postit nebo spíš naopak, ale právě být i se ženichem nebo spíš mít ho mezi sebou, dokud tedy neodejde nebo spíš nebude vzat copak za lepším, ale právě za něčím nebo spíš někým jiným a pak, když bude vzat, se začnou i postit. Ten půst nastane, až když nebude co slavit a ten ženich, který tu byl, tu už nebude. A to přijde hned.

A když ne hned, tak časem určitě. Učedníci Janovi a farizeové se postili proto, že to tak měli kdesi psáno, ale Ježíšovi učedníci se nepostili, protože s nimi byl i Ježíš a ten s nimi nebude

věčně, dokonce s nimi zas až tak moc nebude a oni se budou muset obejít bez něj a teprve pak se začnou postit. Ten půst nastane, až když tu ani Ježíš ani ženich nebudou. A to přijde hned.

Tím ženichem byl totiž míněn Pán Ježíš a o něm je známo, že jeho nevěstou byla církev. Že totiž církev je nevěstou Kristovou. A s církví ani v církvi není radno se příliš postit. Tím spíš, že nevíme, co nastane zítra. Církev tu bude, ta je v podstatě věčná a už přežila i přečkala leccos, budou tu i sbory, jakkoli umenšené a na hranici přežívání, ale o co ještě budeme zápasit, je jednak přítomnost Pána Ježíše Krista a jednak jeho učedníků, ba služebníků. A jako se říká, že Ježíš hlásal Boží království a přišla církev, tak dnes si můžeme říct, že Ježíš odešel a zůstala tu církev. Ale co když je to i naopak, že tu Ježíš stále je, jen se ke své církvi už moc nehlásí a čeká. Čeká, až se církev jakoby zreformuje a dokončí to, co kdysi začala, svou reformaci.

A jakákoli reforma znamená především přeměnu, a ta ale nemusí být ani tak osobní, jako spíš přeměnou hlav a srdcí. I ta původní reformace začala tím, že se počaly kritizovat některé nešvary v církvi původní, obecné nebo i té katolické, ale nezůstalo jen u toho, vznikly církve protestantské, reformované i reformační, ale hlavně evangelické. A evangelická církev není jen ta nekatolická, ale protestantská, potažmo evangelická v tom smyslu, že kolem sebe šíří víru, naději a lásku, ale hlavně tu dobrou zprávu o tom, že i za tebe byl Pán Ježíš nakonec vzat z tohoto světa, aby sem časem mohl být i navrácen či se sem i sám navrátil. A mám za to, že něco podobného čeká i tu naši církev evangelickou, že aby mohla dokončit i svou reformu, potažmo reformaci jako takovou, musí z ní být něco jakoby vzato do nebe, aby se to následně mohlo vrátit, či se sem samo navrátit. A tím něčím není nic jiného než víra, naděje a láska.

Platné v každé době a v každé situaci. A vedle jiných včetně katolického teologa Tomáše Halíka o nich mluví i synodní senior naší církve Daniel Ženatý. A to v úvaze do nového roku, kde je předkládá i jako takovou výzvu a současně povzbuzení na každý den, který nás čeká. Takže už to nepatří jen do literatury katolických autorů, ale už se to dostává i do slovníku těch nejpopovolanějších, totiž evangelických farářů a kazatelů. A ne, že bychom byli nějak povolavnější než kdo jiný, spíš k tomu jakoby musíme dojít taky, aby to nezůstalo jen těm katolíkům. Ale i k tomu vede ještě dlouhá cesta. Především cesta půstu, kdy si člověk jakoby odřekne jiné věci a ne, že by se musel mít nějak špatně, spíš si bude muset jakoby zvyknout na to, že i ten půst začal, až když byl ženich jakoby vzat pryč a než se mohl opět vrátit, museli jsme si i my jakoby projít obdobím půstu a čekat, až si pro nás přijde. Až si pro nás Pán Ježíš přijde.

Takže víra, naděje a láska, co víc si v tom životě i přát. Než věřit, mít naději a milovat. A co víc bychom si měli přát i my, kteří tak dlouho čekáme i na nějakou tu reformu, která by proměnila nejen ty druhé, ale i nás samotné. Jednou mi jedna mládežnice, ale ne tady, řekla, abychom zůstali takoví, jací jsme. Dost mě ta výpověď tehdy překvapila, ale možná měla pravdu, možná, kdo ví. Některé věci nevíme nikdo. A asi je pravda, že bychom k víře, naději a lásce i my měli i nějakým způsobem vést, to jest i my, evangeličtí faráři, ale zároveň se od nás čeká, že je jakoby budeme i mít, to jest vedle víry i naději a lásku. Pravdu mít nemůžeme, pravda má jen nás, ale víru, naději a lásku mít asi můžeme. Když je mohou mít jiní, proč bychom je nemohli mít i my. Otázkou asi jen zůstává, kde je vlastně brát, snad z Písma, snad ze života a možná i od těch druhých. Od našich blízkých, z našich rodin, ale i ze shora, z nebe do světa.

„Chtěla bych tu lásku, ale i víru a naději, které se mi v životě dostaly, rozdat i někam dál“, slyšel jsem jednou na fakultě od jedné své bývalé spolužačky a nynější farářky v Brně. A je to asi i pravda, že víra, naděje a láska jsou tu i od toho, abychom se s nimi o ně i podělili, a to i s těmi ostatními. Aby jako by nezůstaly jen u nás, ale mohly jít i někam dál, třeba až za horizont i naší časnosti, třeba až tam, kam se jinak ani moc nedostanou. A je i není to i na nás.